

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

Poznań, 15 listopada 2024 r.

Uwagi Stowarzyszenia *Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie* wobec „Stanowiska Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego dotyczącego korzystania z pojęcia zespołu alienacji rodzicielskiej”.

1. Polskie Towarzystwo Psychiatryczne określa ryzyka szeregu możliwości wystąpienia negatywnych skutków stosowania w procesie psychoterapeutycznym oraz orzecznictwie psychiatrycznym i psychologicznym pojęcia „syndromu alienacji rodzicielskiej” (PAS) / „alienacji rodzicielskiej” (PA) / zespołu Gardnera oraz podobnych pojęć i terminów nie wskazując chociażby przykładowych tychże skutków. Zastosowany zwrot wskazuje na wielość tych skutków natomiast Stanowisko nie zawiera chociażby jednego, takiego przykładowego, skutku.
2. Polskie Towarzystwo Psychiatryczne nie uwzględnia stanowiska Polskiego Towarzystwa Psychoterapeutycznego jak i Polskiego Towarzystwa Psychologicznego jako jednostek wyspecjalizowanych.
3. Stosowane przez Polskie Towarzystwo Psychiatryczne pojęcie „zespołu Gardnera” w polskiej (jak i anglojęzycznej) literaturze medycznej dotyczy choroby gastrologicznej¹ (ICD-10: D12.6; ICD-11: LD2D.3) a więc pozostaje bez związku z przedmiotowym obszarem tematycznym.
4. Odniesienie się Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego do oświadczenia Europejskiego Stowarzyszenia Psychoterapii (EAP) z 24. lutego 2018 r. przy ignorowaniu ewentualnego stanowiska Polskiego Towarzystwa Psychoterapeutycznego budzić musi poważne wątpliwości. Zalecenie, jakoby „terminy i koncepcje «alienacji rodzicielskiej» nie powinny być stosowane w żadnej praktyce psychoterapeutycznej itd.” ma charakter kategoryczny, co przy braku skonkretyzowanego uzasadnienia jest co najmniej mało przekonujące. Podobnie przykładem używania niezrozumiałych pojęć jest pojęcie „dalszej wiktyimizacji ofiar oraz podtrzymywania patologii życia rodzinnego”. Nie do zrozumienia jest koncepcja, że samo użycie pojęcia może budzić tak rozległe skutki. Bez głębszego uzasadnienia oraz wskazania przykładu koncepcja ta pozostanie niezrozumiana (czy „dalsza wiktyimizacja” oznacza, że ofiara jest bardziej ofiarą?).
5. Oczywiściego wyjaśnienia wymaga informacja, że „W dniu 20 lutego 2020 r. Światowa Organizacja Zdrowia usunęła pojęcie «alienacji rodzicielskiej» z ICD-11 w związku z brakiem dostatecznych dowodów naukowych potwierdzających tego typu zjawisko.”

Wnosimy wobec powyższego o podanie daty umieszczenia pojęcia „alienacja rodzicielska” w ICD-10 lub ICD-11 wraz ze stosownym symbolem/kodem (podana w Stanowisku informacja jest nieprecyzyjna – może np. oznaczać, że pojęcie „alienacja rodzicielska” znajdowało się w ICD-10 i zostało usunięte tj. nieumieszczone w ICD-11) oraz źródła informacji jakoby WHO usunęła pojęcie „alienacji rodzicielskiej”

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, które bezzasadnie staje po stronie jednego z rodziców (rodzica preferowanego), odrzucając relację z drugim rodzicem (alienowanym), w sytuacji mocno konfliktowej separacji lub rozvodu rodziców.*

* Demosthenes Lorandos, William Bernet. "Alienacja rodzicielska z perspektywy nauki i prawa." Wyd. DIFIN. (2023). ISBN: 978-83-8270-256-9

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

z ICD-11 w związku z brakiem dostatecznych dowodów naukowych potwierdzających tego typu zjawisko.

W witrynie internetowej WHO² znajduje się informacja, że organizacja ta podczas opracowywania ICD-11 nie uwzględniła w klasyfikacji pojęcia i terminologii „alienacji rodzicielskiej” ponieważ zdaniem WHO nie jest to termin z zakresu opieki zdrowotnej! Istota psychospołecznego zjawiska jest jednak przypisana przez WHO do tzw. problemu relacji opiekun-dziecko ICD-11: QE52.0. Wstępna propozycja, aby użyć terminów „alienacja rodzicielska”, „wyobcowanie rodzicielskie” jako haseł indeksowych prowadzących do wspomnianego kodu została oddalona, ponieważ treści znajdujące się pod tym kodem zostałyby zdublowane. Problem relacji opiekun-dziecko zawiera w sobie istotę alienacji rodzicielskiej, wyobcowania rodzicielskiego.

6. W dalszej treści Stanowiska Polskie Towarzystwo Psychiatryczne odwołuje się do Grupy Ekspertów Rady Europy ds. Przeciwdziałania Przemocy wobec Kobiet i Przemocy Domowej (GREVIO) wskazując na istnienie koncepcji alienacji rodzicielskiej i oczywiste problemy definicyjne w tym zakresie. GREVIO wskazuje na przykładowe skutki wykorzystywania niedostatecznie zdefiniowanych koncepcji. Z powyższym nie sposób się nie zgodzić, podkreślając jednocześnie szkodliwość używania w obrocie społecznym twierdzeń i pojęć niezdefiniowanych, pozbawionych jakiegokolwiek uzasadnienia naukowego, noszących cechy dowolności przy tendencyjnym, wybiórczym odwoływaniu się do przykładów dowolnie wybranych np. Amerykańskiego Stowarzyszenia Psychologicznego a tendencyjnym pominięciu np. Polskiego Towarzystwa Psychoterapeutycznego i Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (patrz punkt 2.).

Zastanowienie budzić musi pominięcie stanowiska Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Rządu Rzeczypospolitej Polskiej z 30. sierpnia 2021 r., w związku z zaproszeniem do złożenia uwag do sporządzonego przez GREVIO raportu dotyczącego wykonywania przez Polskę Konwencji o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. W powyższym stanowisku, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej słusznie podkreśla, że **Rząd Rzeczypospolitej Polskiej nie akceptuje przemocy nie tylko wobec kobiet ale wobec każdego człowieka**. Z przedstawionego natomiast Stanowiska Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego wywnioskować można zasadnie, że udziela ono pomocy psychiatrycznej jedynie kobietom.

7. Zadziwia fakt, że Polskie Towarzystwo Psychiatryczne z jednej strony zabrania używania pojęcia alienacji rodzicielskiej a z drugiej, pod koniec Stanowiska, podaje w praktyce, opis i istotę alienacji rodzicielskiej „Jednocześnie nie można pomijać sytuacji, w których rodzic sprawujący bezpośrednią opiekę nad dzieckiem będzie wykazywał działania zmierzające do utrudnienia, a nawet uniemożliwienia kontaktu dziecka z drugim z rodziców w imię partykularnych celów, co może nosić znamiona przemocy emocjonalnej wobec dziecka, negatywnie wpływającej na jego rozwój psychiczny.” W przedstawionym opisie mamy działania alienacyjne (utrudnienia/uniemożliwienia kontaktu), przemoc emocjonalną (alienacja rodzicielska jest przemocą) i wreszcie konsekwencje tego zjawiska – negatywny wpływ na rozwój psychiczny dziecka!³

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, które bezzasadnie staje po stronie jednego z rodziców (rodzica preferowanego), odrzucając relację z drugim rodzicem (alienowanym), w sytuacji mocno konfliktowej separacji lub rozvodu rodziców.*

* Demosthenes Lorandos, William Bernet. "Alienacja rodzicielska z perspektywy nauki i prawa." Wyd. DIFIN. (2023). ISBN: 978-83-8270-256-9

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

8. Pierwsze zdanie ostatniego akapitu odwołuje się do „licznych kontrowersji natury medycznej, psychologicznej i prawnej towarzyszących zespołowi alienacji rodzicielskiej” nie konkretyzując w najmniejszym stopniu tychże.

9. Na koniec wypada wyrazić żal, że Polskie Towarzystwo Psychiatryczne zamiast zajmować się nauką (do czego zobowiązuje je Statut) zajmuje się ideologią – próbuje zaprzeczyć istnieniu jednego zjawiska psychospołecznego tj. alienacji rodzicielskiej by wypromować drugie tj. przemoc domową i dodatkowo obwinić o jej stosowanie mężczyzn⁴. Prawda jest taka, że zarówno alienacja rodzicielska jak i przemoc domowa są to dwa niezależne, poważne zjawiska psychospołeczne w następstwie których cierpią kobiety, mężczyźni a przede wszystkim **dzieci**. Stowarzyszenia, w tym naukowe, które patrzą na rodzinę z różnych perspektyw, powinny ze sobą współpracować i **przeciwdziałać** powyższemu zjawiskom a nie próbować im zaprzeczać wypierając określające je pojęcia.

W geście zapraszającym do współpracy przekazujemy w Państwa ręce książkę *Alienacja rodzicielska z perspektywy nauki i prawa* (Difin, 2023. Tytuł oryginału: *Parental Alienation – Science and Law*, © 2020 by CHARLES C THOMAS • PUBLISHER, LTD.), opracowaną jako zbiór artykułów naukowych badaczy i członków adwokatury z wielu krajów świata. **Mamy nadzieję, że członkowie Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego znajdą w książce aż nadto dowodów naukowych potwierdzających zjawisko alienacji rodzicielskiej.**

Stowarzyszenie *Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie* (Partner wydania polskiego) przyczyniło się do pozyskania licencji od amerykańskiego wydawcy, włączyło się bezpośrednio w prace przygotowujące książkę do druku w polskiej wersji językowej.

Pomysł przetłumaczenia tak ważnego naukowego dzieła zapoczątkowała wielka bezsilność, niemoc i osamotnienie rodziców dotkniętych wyobcowaniem od własnych dzieci. Mamy nadzieję, że ta książka stanie się ważnym krokiem prowadzącym do głębokiego namysłu i zrozumienia istoty przerażającego zjawiska jakim jest alienacja rodzicielska.

Dorota Dziamska
Ekspert SNDRPAwR

Leszek Grzybowski
Ekspert SNDRPAwR

Szymon Krzywda
Prezes SNDRPAwR

Bogusława Dreszczyk
Członek Zarządu SNDRPAwR

Przypisy:

¹⁾ <https://choroby-rzadkie.gov.pl/pl/choroby-rzadkie/79665>

²⁾ <https://www.who.int/standards/classifications/frequently-asked-questions/parental-alienation>

³⁾ Alienacja rodzicielska z perspektywy nauki i prawa, Lorandos & Bernet (Dyfin 2023).

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, które bezzasadnie staje po stronie jednego z rodziców (rodzica preferowanego), odrzucając relację z drugim rodzicem (alienowanym), w sytuacji mocno konfliktowej separacji lub rozvodu rodziców.*

* Demosthenes Lorandos, William Bernet. "Alienacja rodzicielska z perspektywy nauki i prawa." Wyd. DIFIN. (2023). ISBN: 978-83-8270-256-9

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

4) „Kobiety przejmują męskie wzorce zachowania, w tym również te, które polegają na agresywności i stosowaniu przemocy. W polecanej monografii autor przytacza argumenty na poparcie tezy, że współcześnie obie płcie sytuują się zarówno po stronie sprawców, jak i ofiar przemocy. Autor ma także nadzieję, iż sporządzone opracowanie pobudzi inicjatywy naukowe, służące wypracowaniu strategii i technik zapobiegania i przeciwdziałania opisanym postaciom i formom przemocy stosowanej przez kobiety, w tym domowej.” (Marian Cabalski, *Przemoc stosowana przez kobiety. Studium kryminologiczne*. Oficyna Wydawnicza Impuls, Wydanie II, 2017. ISBN: 978-83-8095-209-6). <https://www.impulsoficyna.com.pl/psychologia/1513-597-przemoc-stosowana-przez-kobiety.html>

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, które bezzasadnie staje po stronie jednego z rodziców (rodzica preferowanego), odrzucając relację z drugim rodzicem (alienowanym), w sytuacji mocno konfliktowej separacji lub rozvodu rodziców.*

* Demosthenes Lorandos, William Bernet. "Alienacja rodzicielska z perspektywy nauki i prawa." Wyd. DIFIN. (2023). ISBN: 978-83-8270-256-9